

RAPPORT FRA OS SOKN

Os kirke ligger plassert på et høydedrag, med god utsikt sørover dalføret og mot Hummelfjellet. Kirka ble innviet 30 september i 1862 og er den tredje kirka på stedet. Den første kirka ble bygget i 1641, ca 150 meter sør for nåværende kirke. Kirke nr 2, ei korskirke ble bygget i 1703 og satt opp på samme tomt som nåværende kirke. Alt inventar fra den kirka ble solgt på auksjon i 1862, for å finansiere ny kirke. Altertavla fra den eldste kirka, henger i koret i kirka.

Kirka danner sammen med to andre bygg, et «kirketun». Like nord for kirka ligger bårehuset, innviet i 1984. Inneholder seremonirom, bårekjeller, teknisk rom, toaletter, samt lager og kontor for kirketjener. På sørsida av fylkesveien ligger kirkestua. Den brukes til kirkekaffe, rådsmøter, samt noe utleie til bla minnesamvær. Bygget er fra 1958, og erstattet en eldre kirkestue som ble revet i 1955. Salen i huset rommer ca 70 personer og et veggmaleri av den lokale kunstneren Arnold Langøien, dekker hele østveggen. I 2011 ble bygget utvidet med garderobe og sanitærrom, finansiert med innsamlede midler. Os menighetsråd er ansvarlig for drifta av huset.

Til soknet hører og en gravplass i grenda Narjordet, ca 15 km øst for kirka. Gravplassen ble tatt i bruk i 1898 og et klokkehus ble oppført i 1921. I 2017 ble dette innredet til et «stille rom», som er åpent på sommerstid. Gravplassen er spesiell, da den har naturlig vegetasjon, og hver gård har sin egen parsell. I 2011 ble det anlagt parkeringsplass der og i 2013 et lite redskapshus.

Gudstjenester og kirkelige handlinger

I soknet ble det i 2024 gjennomført 21 gudstjenester med 1183 deltakere. I snitt 56 pr gudstjeneste. 15 av gudstjenestene var i kirka. For å slippe å varme opp kirka, i kaldeste perioden på nyåret, har vi årets første gudstjeneste i kirkestua. Hver vinter har vi sportsgudstjeneste på en av bygdas 2 skihytter. Sommerstid har vi ei friluftsmesse i Verjåhagen, en «sansehage», like ved sjukehjemmet. Som regel har vi ei setermesse, i ei av soknets setergrender, men i 2024 ble det gudstjeneste i gammel-skola i Narjordet i stedet. På sjukehjemmet Verjåtunet er det gudstjenester Lille-julaften og skjærtorsdag. I Os kirke er det felles gudstjenester for alle soknene 1 juledag, 1 påskedag og allehelgens-søndag. Nytt av året var ei folkemusikk-messe, med deltakere av seniordansere fra Os, Tolga og Røros.

Soknet har et typisk folkekirkepreg, med få faste kirkegjengere. Men det er bra oppmøte på gudstjenester jul, påske og pinse (konfirmasjon), og på gudstjenester der barn/unge og musikalske krefter er invitert inn. Ser at på ordinære gudstjenester der det ikke er «invitert» inn folk, ligger antall fremmøtte på 8 – 12 deltakere. For mange kan nok terskelen for å gå i kirka føles høy, så utfordringa er å få flere til å komme, også på disse gudstjenestene. Har kirkekaffe etter en del av gudstjenestene. Disse har tradisjonelt vært i kirkestua, men har i det siste også hatt en enklere variant med kaffe, kjeks etc inne i kirka, for å samle flere til samvær etter gudstjenesten. Tror det er positivt da kirkegjengerne får bedre mulighet til å prate med bla ansatte og frivillige, og dermed få større engasjement for lokal-kirka.

Av kirkelige handlinger i soknet, har det vært 5 døpte, fordelt på 3 gudstjenester. 6 konfirmanter, 2 kirkelige vielser, 9 kirkelige gravferder med 813 deltakere. På 7 gudstjenester med nattverd, har det vært 125 deltakere.

Omsorg og solidaritet

Sokneprest og organist har jevnlig sangstunder og andakter på Verjåtunet, som er sjukehemmet til Os Kommune. I 2024 var det 21 samlinger der. Hver sommer er det friluftsgudstjeneste i Verjåhagen, som ligger vis a vis sjukehemmet. Hit kommer også beboere fra omsorgsboliger i nærheten.

Menighetene i Os har ikke noe diakoniutvalg og ingen egne diakonale aktiviteter. Det betyr ikke at det er mangel på slike aktiviteter i kommunen. Gjennom Os Frivilligsentral er det tilbud om bla besøksvenn/turvenn, sittedans, datahjelp og hørselhjelp. I tillegg organiserer de «Velkommen til bords», som er et måltids-fellesskap for eldre hjemmeboende, samt utkjøring av middag fra kjøkkenet på Verjåtunet, til hjemmeboende eldre. I tillegg har Os Helselag tilbud om aktiviteter, bla egen demensgruppe. Os Pensjonistforening har månedlige møter og «Snekkerskolas venner», har hatt treff for eldre på fredager

Totalt sett er det mange diakonale tilbud for eldre i kommunen. Det er en relativt stor andel flyktninger og innvandrere i kommunen, bla fra Ukraina, Eritrea og Litauen. Ser nok at menighetene skulle vært pådrivere for tilbud for denne gruppa, for bedre integrering i lokalsamfunnet, gjerne i samarbeid med Frivilligsentralen.

Hvert år deltar menighetene i Os, i fasteaksjonen til Kirkens Nødhjelp. Opprinnelig var det kun konfirmanter som stod for innsamlinga . Men med synkende konfirmantkull, er også flere andre frivillige blitt engasjert til å gå med bøsse, slik at flest mulig av soknets 22 roder blir dekket. På høsttakkefesten er det auksjon, til inntekt for et hjelpeprosjekt i regi av Norske Misjonsselskap. Flere av ofringene går til humanitære organisasjoner, som driver hjelpearbeid nasjonalt og internasjonalt, Os Røde Kors Hjelpekorps, Kirkens SOS, Kirkens Bymisjon, Redd Barna, SOS barnebyer og Kirkens Nødhjelp.

Etter gudstjenesten på allehelgens-søndag er kirka åpen noen timer, med tilbud om enkel servering, mulighet for å tenne lys og rådet ordner med vakter som er tilgjengelig for å ta en samtale, hvis noen ønsker det.

Barn og unge

Alle 3 soknene i kommunen, tilhører samme skolekrets fra høsten 2023. Soknene samarbeider om de fleste aktivitetene innenfor trosopplæring. Samarbeidet koordineres gjennom et felles trosopplæringsutvalg der alle tre soknene har hver sin representant. I tillegg deltar lokalt ansatte. Invitasjoner til ulike aktiviteter, blir sendt ut til foresatte, for de aktuelle aldersgruppene.

Babysang foregår på Frivilligsentralen på Os, og er et samarbeid med Os kulturskole, samler i snitt 10 deltakere. De siste par årene har det vært forestilling med kirkerottene i Os kirke, der barn fra både Os og Tolga kommune, får invitasjon i posten. Utdeling av bøker til fire og seksåringer foregår lokalt i det enkelte sokn.

Blomstergudstjeneste for 7 åringer og «Lys Våken», for 5 og 6 klassinger foregår i Dalsbygda kirke. LysVåken krever mye innsats fra frivillige, f.eks å stille med nattevakt og ordne med mat.

Tårnagethelga for 3 og 4 klassinger foregår i Os kirke. Opplegg i kirka og pizza i kirkestua på lørdagen og agentfrokost i kirkestua og gudstjeneste i kirka på søndagen. Om lag hvert tredje år inviteres alle barn i alderen 7-12 år til å være med på musikal. Denne ble siste gang gjennomført i 2022, som påskemusikal.

Det er felles konfirmasjonsundervisning på Os, for alle soknene. Alle konfirmantene deltar på lysmesse, gudstjeneste på konfirmantleir og samtalegudstjeneste. I prostiet deltar de på «Konfirmantenes salmevri», på Tolga. Presentasjons og konfirmantgudstjeneste, foregår lokalt i soknet.

Os Familekor har samlet barn fra hele kommunen, helt siden 1998. Organist er dirigent for koret og det har eget styre og egen økonomi. Foruten deltakelse på gudstjenester, har de satt opp musikaler, arrangert konserter og deltatt på samlinger på Tron ungdomssenter og hos pinsemenighetene på Røros og Alvdal.

Av frivillig arbeid ellers i Os sokn er det Barneforeningen «Vårsol» i Narjordet, som feiret 90 år i 2024. Samler mellom 15 – 25 barn en dag i måneden og har og deltakere fra Narbuvoll sokn. De har aktiviteter med fokus på friluftsliv og utelek, som bla kjøring med radiostyrte biler, samt at de har en andakt på hver samling. Før jul har de hatt «julevandring», for å gjøre barna kjent med juleevangeliet. Foreningen er tilknyttet Norske Misjonsselskap.

Vi i menigheten er heldige som har frivillige i dette viktige arbeidet. På tiltakene i regi av kirka, bidrar de ansatte med engasjement og entusiasme. Utfordringa er at vi mangler trosopplærere, både for å avlaste spesielt prest, men og for å koordinere de frivillige, f.eks med LysVåken og tårnagenter. samt bistå med trosopplæringsplan og delta i møter i trosopplæringsutvalg. Vi er med i et felles trosopplærings samarbeid i Nord-Østerdal, men det har vist seg vanskelig å rekruttere og beholde kvalifiserte medarbeidere. Tynset kirkelige fellesråd er vertsfellessråd og samarbeidet er regulert gjennom en egen samarbeidsavtale.

Kirken i lokalsamfunnet

Kirka har en solid posisjon i lokalsamfunnet, og mange har et eierforhold til kirka. Det er god oppslutning om dugnader på kirkegårdene i Os og Narjordet. Bygda er preget av folkekirkelighet og ritualer i livsløpet mellom «vugge og grav», er sterkt rotfestet. Det viser seg i gudstjenester med dåp og konfirmasjon, samt vielser og spesielt med god deltakelse i begravelser/bisettelser.

Gjennom kirkelig fellesråd tilbys en gravstellavtale, for planting og stell av gravsteder. Det praktiske arbeidet utføres av Os hagelag, som får ei godtgjøring pr grav . Mange festere gjør og en stor innsats for å sørge for velstelte kirkegårder. Høsten 2022 ble en navnet minnelund innviet på kirkegården ved Os kirke. Minnesmerket er i smijern med et livssynsnøytralt symbol . Et felt for urnegraver er plassert i nærheten. Både minnesmerket og den omfattende rehabiliteringa av kirka, gjennom mange år, er finansiert med årlige investeringsmidler fra Os kommune. Kommunen har gjennom mange år vist stor velvillighet, i sine budsjettvedtak.

Os kirke og klokkehuset i Narjordet er i sommersesongen, åpne i 7 uker. Frivillige tar ei uke hver med åpning og stenging av kirkedøra. Dette er et tiltak som settes stor pris på, av lokalbefolkning og tilreisende.

Menighetsbladet kommer ut med 3 utgaver pr år og er en viktig kanal for informasjon mellom kirke/menighet og innbyggere. Bladet distribueres gjennom posten til alle husstander i kommunen. Ellers info gjennom lokalpresse, hjemmeside og facebook

Ved kirkevalget i 2023, var valgoppslutninga på 25 %, for menighetsrådsvalg blant de stemmeberettigede. 200 avgitte stemmer. Relativt god deltakelse, til tross for en nedgang på 6 % fra valget i 2019.

Medarbeiderskap og organisering

Kirkestaben består av 5 personer. Kirkevergen har arbeidsgiveransvar, for kirketjenere og organist. Prest og organist har alle soknene som sitt ansvarsområde. Det er to kirketjenere i kommunen, en 100 % stilling som har ansvar for Os, Narbuvoll, Tufsingdalen kirker og gravplassen i Narjordet. Den andre er i 40 % stilling og har ansvaret for Dalsbygda kirke, men de vikarierer for hverandre ved ferier og hjelper hverandre ved større gravferder og andre arrangementer.

Menighetsrådets arbeid er å organisere det frivillige arbeidet, sørge for kirkeverter og tekstlesere, organisere kirkekaffe og dugnader på kirkegården og ellers stille opp når det er behov for ekstra bemanning. Det er en sterk dugnadsånd i bygdene og kirka er en naturlig del av dette.

Selv om dugnadsviljen er sterk, er det adskillig vanskeligere å få folk til å stille som kandidater, på det lokale kirkevalget. Så det å sitte i nominasjonskomite byr på utfordringer. Det er viktig at valgordningene tar hensyn til at mange menighetsrådsmedlemmer stiller til valg som en del av en stor dugnad for kirka si. Nåværende valgordning er negativ da det ikke er kontinuitet, alle sittende medlemmer kan gå ut samtidig. Dette kan by på utfordringer for de nye som er valgt inn.

Os Menighetsråd, består av 6 faste medlemmer og 3 varamedlemmer.

Menighetens planer og utvalg

Soknene har en felles trosopplæringsplan, utviklet i forbindelse med trosopplæringsamarbeidet i prostiet. Vi viser til trosopplæringsplanen på [trosopplaring.kirken.no /plan.kirken.no](https://trosopplaring.kirken.no/plan.kirken.no)

Plan for kirke-skole-samarbeid er fra 1995. Sokneprest og skoleledelsen ved Os skole har avtalt å begynne å gå gjennom planen for å få et samarbeid mellom skole og kirke, som er tilpasset dagens virkelighet og regelverk.

Det foreligger ikke plan for diakoni eller for kirkemusikk. Vi har så langt ikke tatt i bruk det nye digitale planverktøyet til Den norske kirka, «Kirka vår», for å systematisere våre planer.

Soknet er representert i følgende utvalg:

Trosopplæringsutvalg.

En representant fra hvert menighetsråd og sokneprest. Andre ansatte tiltrer når det planlegges tiltak innenfor deres ansvarsområde (kirketjener og/eller organist)

Gudstjenesteutvalg.

Består av en representant fra hvert menighetsråd, sokneprest, organist og en kirketjener

Redaksjonskomite for menighetsbladet.

Består av en fra hvert menighetsråd, samt sokneprest, kirkeverge og eventuelt andre ansatte.

Annet

I menigheten er det ei tverrkirkelig samtale/husfellesskapsgruppe, som samles en gang pr måned.

For unge voksne er det ei samtalegruppe som samles ca annenhver uke. I

I forbindelse med høsttakkefest og konfirmantpresentasjon, sørger Os Bygdekvinnelag for pynting i kirka og servering i kirkestua. Kirka blir og utleid til noen konserter. I 2024 hadde Os mannskor 1 konsert der, samt 1 konsert ifbm den lokale kulturuka «Vintervukku». Rådet arrangerer «Vi synger og spiller jula inn» i adventstida, med deltakelse av lokale kor og korps.

For Os sokn

14 april 2025

Erling Nylend

Leder Os Menighetsråd

Stig Johnsbråten

Sokneprest

